

PTA-gids & Examenreglement

4 vwo 2023 - 2024

5 vwo 2024 - 2025

6 vwo 2026 - 2027

Inleiding

Beste vwo-examenkandidaten,
Voor jullie ligt de PTA-gids, met het programma van toetsing en afsluiting (PTA) en het examenreglement. Deze gids is belangrijk, want je vindt er alles wat je moet weten over de weg naar je examen.

Alle eventuele wijzigingen worden uiterlijk vóór 1 oktober van het betreffende schooljaar via de HVX-pagina op de HVC-website gecommuniceerd.

De gids is digitaal beschikbaar op de HVC-website. Wijzigingen zullen alleen digitaal worden gepubliceerd. Het examenreglement is een afgeleide van het Examenbesluit VO van de overheid. Waar in deze tekst 'hij' staat als naar een leerling wordt verwezen, wordt ook 'zij' bedoeld. In verband met de leesbaarheid is voor één vorm gekozen.

De periodetelling wijkt af van de indeling bij onze reguliere afdeling. Dit komt omdat bij ons een periode van vakantie tot vakantie loopt. In deze gids wordt gebruik gemaakt deze HVX-indeling.

Heb je vragen, dan kun je terecht bij je coach of de examencommissie. Wij wensen jullie veel succes met het voorbereiden op je school- en eindexamens.

Zet 'm op!

Jullie HVX-coaches

Aardrijkskunde

Algemeen		Toelichting
SE 1		
Leerjaar	6	Je maakt een verslag over het domein: ☐ Leefomgeving
Periode	11	
Exameneenheid	A1, A2, E1, E2	De richtlijnen hiervoor vind je in de quest van aardrijkskunde.
SE/CE/Extra	SE + CE	
Toetsvorm	Praktische opdracht	Het verslag wordt ingeleverd op de deadline-day in de toetsweek.
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	30%	
Herkansbaar	Ja	
Hulpmiddelen	Rekenmachine	
SE 2		
Leerjaar	6	Je maakt een schriftelijke toets over het domein: ☐ Aarde
Periode	12	
Exameneenheid	C1 - C2	De richtlijnen hiervoor vind je in de quest van aardrijkskunde.
SE/CE/Extra	SE + CE	
Toetsvorm	Schriftelijke toets	
Tijdsduur	120 minuten	
Weging	35%	
Herkansbaar	Ja	
Hulpmiddelen	Rekenmachine	
SE 3		
Leerjaar	6	Je maakt een schriftelijke toets over de domeinen: ☐ Wereld ☐ Gebieden
Periode	13	
Exameneenheid	B1, B2, D1, D2	De richtlijnen hiervoor vind je in de quest van aardrijkskunde.
SE/CE/Extra	SE + CE	
Toetsvorm	Schriftelijke toets	
Tijdsduur	120 minuten	
Weging	35%	
Herkansbaar	Ja	
Hulpmiddelen	Rekenmachine	

Bedrijfseconomie

Alle eenheden volgens het schoolexamenprogramma vindt u in het onderstaande PTA. Alle handelingsdelen dienen "Naar Behoren" te worden afgesloten.

Aanvullende informatie over de eisen waaraan PO's en HD's dienen te voldoen ontvangt de leerling van de vakdocent.

Voor het schoolprogramma wordt gebruik gemaakt van de volgende twee boeken:

Bedrijfseconomie in balans vwo 2e fase deel 1 (ISBN: 9789462871854)

Bedrijfseconomie in balans vwo 2e fase deel 2 (ISBN:9789462871892)

Algemeen		Toelichting
SE 1		
Leerjaar	5	H3: Financiële administratie
Periode	8	H5: Verzekeren
Exameneenheid	A, B, C	H6: Interest
SE/CE	SE en CE	H7: Beleggen
Toetsvorm	Schriftelijke toets	H8: Woning
Tijdsduur	100 minuten	H9: Familie
Weging	20%	H10: Schenken en Erven
Herkansbaar	Nee	H11: Starten onderneming
Hulpmiddelen	N.v.t.	H12: Rechtsvormen
		H13: Organisaties en maatschappij
		H16: Personeelsbeleid
SE 2		
Leerjaar	5	H17: Investeringsselectie
Periode	10	H18: Eigen vermogen
Exameneenheid	C, D, E	H19: Vreemd vermogen
SE/CE	SE en CE	H20: Vermogensstructuur
Toetsvorm	Schriftelijke toets	H21: Vermogensmarkt
Tijdsduur	100 minuten	H22 t/m 27: Marketing
Weging	20%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 3

Leerjaar	6	H28 t/m 31: Financieel beleid
Periode	12	
Exameneenheid	F	
SE/CE	SE en CE	
Toetsvorm	Schriftelijke toets	
Tijdsduur	100 minuten	
Weging	20%	
Herkansbaar	Ja	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 4

Leerjaar	6	H32 t/m 38: Financieel beleid (vervolg)
Periode	13	
Exameneenheid	F	
SE/CE	SE en CE	
Toetsvorm	Schriftelijke toets	
Tijdsduur	100 minuten	
Weging	20%	
Herkansbaar	Ja	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 5

Leerjaar	6	H39 t/m 45: Externe verslaggeving
Periode	15	
Exameneenheid	G	
SE/CE	SE en CE	
Toetsvorm	Schriftelijke toets	
Tijdsduur	100 minuten	
Weging	20%	
Herkansbaar	Ja	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

Bewegen Sport en Maatschappij

Alle eenheden volgens het schoolexamenprogramma vindt u in het onderstaande PTA.

Alle handelingsdelen dienen "Naar Behoren" te worden afgesloten.

Aanvullende informatie over de eisen waaraan PO's en HD's dienen te voldoen ontvangt de leerling van de vakdocent. Het programma bestaat uit alleen een Schoolexamen (SE)

1. Het Schoolexamen bevat:

4 theoretische toetsen

10 praktische opdrachten bewegen 3 handelingsdelen

2. Deelname aan de les

BSM is een ervaringsvak. Daarmee wordt bedoeld dat de leerling voldoende aanwezig moet zijn en deel moet nemen aan de lessen, ook bij blessure of herstel van ziekte moeten de leerlingen altijd aanwezig zijn. Er mag maximaal 1 les per periode gemist worden.

De leerling BSM heeft altijd zijn sportkleding mee voor de juiste (weers-)omstandigheden.

Bij te veel afwezigheid kan de leerling het onderdeel niet afsluiten en gaat door naar de inhaalronde. Bij blessures/ziekte wordt er een passende afspraak gemaakt.

3. Beoordeling praktijk

Tijdens de praktijk lessen worden readers uitgedeeld.

Hierin bevindt zich een logboek wat voorafgaande aan het afsluiten van een onderdeel

moet worden ingeleverd. Wanneer dit niet naar behoren wordt ingeleverd zal de leerling automatisch doorgaan naar de inhaalronde. Dit geldt ook voor blessures.

Inhaalmomenten:

1 In de week voor de kerstvakantie

2 In de week voor de 3e SE week.

4. Doubleren

In geval van doubleren kunnen (na toestemming van je teamleider) je cijfers blijven staan.

Het vak hoeft niet opnieuw gevolgd te worden. Kies je ervoor om het vak te herkansen dan doe je alle onderdelen van het jaar weer mee met de klas.

Algemeen		Toelichting
SE 1		
Leerjaar	4	EHBSO (of clinic reanimatie dat dagdeel gaat duren)
Periode	2	
Exameneenheid	D1, D2, D3	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	Schriftelijke toets	
Tijdsduur	50 minuten	
Weging	7%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	
SE 2		
Leerjaar	4	Organisatieleer
Periode	3	
Exameneenheid	C2, C3, C4, D3	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	Schriftelijke toets	
Tijdsduur	100 minuten	
Weging	7%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	
SE 3		
Leerjaar	5	Spelregel kennis en tactiek
Periode	7	
Exameneenheid	B1, C2	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	Schriftelijke toets	
Tijdsduur	50 minuten	
Weging	7%	
Herkansbaar	Ja	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 4

Leerjaar	5	Sportgeschiedenis en toekomst
Periode	8	
Exameneenheid	E1, E2, E3, E4	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	Schriftelijke toets	
Tijdsduur	100 minuten	
Weging	7%	
Herkansbaar	Ja	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 5 (SE-PO1)

Leerjaar	4 t/m 6	Honkbal
Periode	2 (lj 4) t/m 14 (lj6)	
Exameneenheid	A, B1, C1, C2, C3	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	Praktische opdracht	
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	3%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 6 (SE-PO2)

Leerjaar	4 t/m 6	Basketbal
Periode	2 (lj 4) t/m 14 (lj6)	
Exameneenheid	A, B5, C1, C2, C3	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	Praktische opdracht	
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	3%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 7 (SE-PO3)

Leerjaar	4 t/m 6	Klimmen
Periode	2 (lj 4) t/m 14 (lj6)	
Exameneenheid	A, B2, C1, C2, C3	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	Praktische opdracht	
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	3%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 8 (SE-PO4)

Leerjaar	4 t/m 6	Judo
Periode	2 (lj 4) t/m 14 (lj6)	
Exameneenheid	A, B5, C1, C2, C3	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	Praktische opdracht	
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	5%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 9 (SE-PO5)

Leerjaar	4 t/m 6	Atletiek spring en loop onderdelen
Periode	2 (lj 4) t/m 14 (lj6)	
Exameneenheid	A, B4, C1, C2, C3	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	Praktische opdracht	
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	6%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 10 (SE-PO6)

Leerjaar	4 t/m 6	Terugslag spel
Periode	2 (lj 4) t/m 14 (lj6)	
Exameneenheid	A, B1, C1, C2, C3	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	Praktische opdracht	
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	3%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 11 (SE-PO7)

Leerjaar	4 t/m 6	Turnen/freerunning
Periode	2 (lj 4) t/m 14 (lj6)	
Exameneenheid	A, B2, C1, C2, C3	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	Praktische opdracht	
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	4%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 12 (SE-PO8)

Leerjaar	4 t/m 6	Dansshow
Periode	2 (lj 4) t/m 14 (lj6)	
Exameneenheid	A, B3, C1, C2, C4, C5, E2	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	Praktische opdracht	
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	10%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 13 (SE-PO9)

Leerjaar	4 t/m 6	Atletiek 2 werp onderdelen
Periode	2 (lj 4) t/m 14 (lj6)	
Examenenheid	A, B4, C1, C2, C3	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	Praktische opdracht	
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	6%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 14 (SE-PO10)

Leerjaar	4 t/m 6	Trainingsleer (onderdeel van 2-daagse)
Periode	2 (lj 4) t/m 14 (lj6)	
Examenenheid	B, C, D, E	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	Praktische opdracht	
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	7%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 15 (SE-PO11)

Leerjaar	4	Organiseren van een sportevenement
Periode	2 t/m 5	
Examenenheid	C2, C3, D3	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	Praktische opdracht	
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	15%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 16 (SE-PO12)

Leerjaar	5	Sport onderzoeksopdracht en
Periode	7 en 8	uitvoeringsopdracht (onderdeel van 2-
Exameneenheid	A, B4, C1, C2, C3	daagse)
SE/CE	SE	
Toetsvorm	Praktische opdracht	
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	7%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 17 (SE-HD)

Leerjaar	4 t/m 6	Sport en maatschappij. Hieronder vallen
Periode	2 (lj 4) t/m 13 (lj6)	o.a.: Geven van trainingen op eigen
Exameneenheid	E, C	club, helpen bij sportdagen intern en
SE/CE	SE	extern, geven lessen aan andere klassen,
Toetsvorm	Handelingsdeel	begeleiden werkweek. Het dient in 6-
Tijdsduur	20 uur	vwo in de 2e periode afgesloten te
Weging	Nb/nnb	worden met een naar behoren.
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

Biologie

Algemeen		Toelichting
SE 1		
Leerjaar	6	Je maakt een schriftelijke toets over de onderwerpen: biodiversiteit, ontstaan van het leven, seksualiteit, voortplanting en ontwikkeling van het organisme, en evolutie.
Periode	11	
Exameneenheid	A13, O6, O8, O9, P4, P5, P6	De stof is te vinden in de boeken van Biologie voor Jou.
SE/CE	SE	
Toetsvorm	Schriftelijke toets	
Tijdsduur	120 minuten	
Weging	30%	
Herkansbaar	Ja	
Hulpmiddelen	Binas, niet-grafische rekenmachine	
SE 2		
Leerjaar	6	Je maakt een schriftelijke toets over de onderwerpen: eiwitsynthese, moleculaire interactie, DNA-replicatie en de levenscyclus van de cel.
Periode	12	
Exameneenheid	M1, M4, M5, M6	De stof is te vinden in de boeken van Biologie voor Jou.
SE/CE	SE	
Toetsvorm	Schriftelijke toets	
Tijdsduur	120 minuten	
Weging	30%	
Herkansbaar	Ja	
Hulpmiddelen	Binas, niet-grafische rekenmachine	
SE 3		
Leerjaar	6	Je maakt een schriftelijke toets over de onderwerpen: beweging door het organisme, waarneming door het organisme, en gedrag en interactie.
Periode	13	
Exameneenheid	O4, O5 en O7	De stof is te vinden in de boeken van Biologie voor Jou.
SE/CE	SE	
Toetsvorm	Schriftelijke toets	
Tijdsduur	120 minuten	
Weging	30%	
Herkansbaar	Ja	
Hulpmiddelen	Binas, niet-grafische rekenmachine	

SE 4

Leerjaar	6	Je maakt een praktisch dossier van de 2 verslagen van de door jou uitgevoerde practica dit jaar. Ook maak je een verslag van een onderzoek dat je zelf hebt bedacht, opgezet en uitgevoerd. De stof is te vinden in de boeken van Biologie voor Jou en de quest.
Periode	13	
Exameneenheid	A1 t/m A12, A14 t/m A16, P2, P5	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	Praktische opdracht	
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	10%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	Binas, niet-grafische rekenmachine	

Culturele Kunstzinnige Vorming

Algemeen		Toelichting
SE 1		
Leerjaar	4	Je maakt kennis met- en verkent het vak CKV en de bijbehorende dimensies. Je doet verslag van: ☐ Je bevindingen d.m.v. de opdracht 'cultureel zelfportret'. ☐ Een onderzoekje De stof en richtlijnen zijn te vinden in de Quest. Dit presenteer je in de SE week.
Periode	1	
Exameneenheid	A	
SE/CE/Extra	SE	
Toetsvorm	Praktische opdracht	
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	15%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	
SE 2		
Leerjaar	4	Je maakt kennis met- en presenteert een praktische opdracht op basis van: ☐ Een kunstdiscipline ☐ Een dimensie ☐ Een onderzoekje De stof en richtlijnen zijn te vinden in de Quest. Je presenteert je praktische opdracht in de SE week.
Periode	2	
Exameneenheid	B, C	
SE/CE/Extra	SE	
Toetsvorm	Praktische opdracht	
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	25%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	
SE 3		
Leerjaar	4	Je maakt kennis met- en presenteert een beeldverslag op basis van: ☐ Twee nieuwe kunstdisciplines ☐ Een dimensie De stof en richtlijnen zijn te vinden in de Quest. Je licht je beeldverslag in de SE week mondeling toe.
Periode	3	
Exameneenheid	B	
SE/CE/Extra	SE	
Toetsvorm	Praktische opdracht	
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	20%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 4

Leerjaar	4	Je maakt kennis met- en presenteert een praktische opdracht op basis van:
Periode	4	
Exameneenheid	B, C	☐ Een nieuwe kunstdiscipline
SE/CE/Extra	SE	☐ Een dimensie
Toetsvorm	Praktische opdracht	☐ Een onderzoekje
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	25%	De stof en richtlijnen zijn te vinden in de Quest. Je presenteert je praktische opdracht in de SE week.
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 5

Leerjaar	4	Je doet een culturele activiteit naar keuze. Je geeft een creatieve eindpresentatie.
Periode	5	
Exameneenheid	D	
SE/CE/Extra	SE	
Toetsvorm	Praktische opdracht	De stof en richtlijnen zijn te vinden in de Quest.
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	15%	Je presenteert alles in de SE week.
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

Duitse taal en literatuur

Algemeen		Toelichting
SE 1		
Leerjaar	6	Spreekvaardigheid m.b.t. een literair onderwerp
Periode	11	
Exameneenheid	C2, D1, E1, E2	De opdracht wordt uitgevoerd op ERK B1.
SE/CE/Extra	SE	
Toetsvorm	Mondeling	
Tijdsduur	15 minuten	Alle informatie over deze opdracht is te vinden in de Quest
Weging	30%	
Herkansbaar	Ja	
Hulpmiddelen	N.v.t.	
SE 2		
Leerjaar	6	Schrijfvaardigheid m.b.t. een literair onderwerp
Periode	12	
Exameneenheid	D1, D2, E1, F	De opdracht wordt uitgevoerd op ERK B1.
SE/CE/Extra	SE	
Toetsvorm	Schriftelijke toets	
Tijdsduur	120 minuten	Alle informatie over deze opdracht is te vinden in de Quest.
Weging	20%	
Herkansbaar	Ja	
Hulpmiddelen	Woordenboek Du/Ne, Ne/Du	
SE 3		
Leerjaar	6	Kijk /Luistervaardigheid
Periode	12	
Exameneenheid	B en F	De opdracht wordt uitgevoerd op ERK B2.
SE/CE/Extra	SE	
Toetsvorm	Kijk- en luistertoets	
Tijdsduur	60 minuten	Alle informatie over deze opdracht is te vinden in de Quest
Weging	30%	
Herkansbaar	Ja	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 4

Leerjaar	6	Gespreksvaardigheid m.b.t. een literair onderwerp(en)
Periode	13	
Exameneenheid	C2, D1, E1, E2	
SE/CE/Extra	SE	De opdracht wordt uitgevoerd op ERK B2.
Toetsvorm	Mondeling	
Tijdsduur	15 minuten	
Weging	20%	Alle informatie over deze opdracht is te vinden in de Quest
Herkansbaar	Ja	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

Economie

Algemeen		Toelichting
SE 1		
Leerjaar	6	Methode:
Periode	11	LWEO
Exameneenheid	A t/m G	
SE/CE/Extra	SE	Lesbrief:
Toetsvorm	Schriftelijke toets	Vraag en Aanbod, Marktgedrag,
Tijdsduur	120 minuten	Marktresultaat en Overheidsinvloed
Weging	30%	
Herkansbaar	Ja	
Hulpmiddelen	Niet-grafische rekenmachine	
SE 2		
Leerjaar	6	Methode:
Periode	12	LWEO
Exameneenheid	A t/m I	
SE/CE/Extra	SE	Lesbrief:
Toetsvorm	Schriftelijke toets	Levensloop, Welvaart, Economisch
Tijdsduur	120 minuten	Beleid
Weging	30%	
Herkansbaar	Ja	
Hulpmiddelen	Niet-grafische rekenmachine	
SE 3		
Leerjaar	6	Methode:
Periode	13	LWEO
Exameneenheid	A t/m I	
SE/CE/Extra	SE	Lesbrief:
Toetsvorm	Schriftelijke toets	Levensloop, Vraag en Aanbod,
Tijdsduur	120 minuten	Marktgedrag,
Weging	40%	Marktresultaat en Overheidsinvloed,
Herkansbaar	Ja	Welvaart, Economisch Beleid,
Hulpmiddelen	Niet-grafische rekenmachine	Wereldeconomie

Engelse taal en literatuur

Algemeen		Toelichting
SE 1		
Leerjaar	6	Schrijfvaardigheid + literaire ontwikkeling Je kunt zowel formele correspondentie als zakelijke stukken zoals essays, reviews, artikelen schrijven. In deze stukken kun je reflecteren op de inhoud van min. 3 literaire werken. (ERK: B2)
Periode	11	
Exameneenheid	D1, D2, E1, F	
SE/CE/Extra	SE	
Toetsvorm	Schriftelijke toets	
Tijdsduur	120 minuten	
Weging	30%	
Herkansbaar	Ja	
Hulpmiddelen	Woordenboek Ne/En en En/Ne	
SE 2		
Leerjaar	6	Kijk/Luistervaardigheid Je kunt globaal, voorspellend en in detail video- en audiomateriaal in het Engels begrijpen. (ERK: B2/C1)
Periode	12	
Exameneenheid	B, F	
SE/CE/Extra	SE	
Toetsvorm	Kijk- en luistertoets	
Tijdsduur	60 minuten	
Weging	30%	
Herkansbaar	Ja	
Hulpmiddelen	N.v.t.	
SE 3		
Leerjaar	6	Spreken + literaire ontwikkeling Je kunt een thema uit je gelezen Engels werk (min. 2 titels) presenteren en uitleggen hoe dit terugkomt/weerspiegelt in de maatschappij. (ERK: B2)
Periode	12	
Exameneenheid	C2, D1, E1, E2	
SE/CE/Extra	SE	
Toetsvorm	Mondeling	
Tijdsduur	15 minuten	
Weging	20%	
Herkansbaar	Ja	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 4

Leerjaar	6	Gespreksvaardigheid + literatuurgeschiedenis
Periode	13	
Exameneenheid	C2, D1, E1, E2, E3	
SE/CE/Extra	SE	Je kunt in een gesprek een overzicht geven van de hoofdlijnen van de literatuurgeschiedenis en de gelezen literaire werken* plaatsen in dit historisch perspectief. Ook kun je je mening geven over je gelezen literaire werken. (ERK: B2)
Toetsvorm	Mondeling	
Tijdsduur	15 minuten	
Weging	20%	
Herkansbaar	Ja	
Hulpmiddelen	n.v.t	

* In totaal leest de leerling minimaal 6 literaire Engelse werken gedurende de bovenbouw vwo. Leerlingen kiezen titels uit een lijst of in overleg met de docent; dit betreft werken die gelden als volwassenenliteratuur.

Geschiedenis

Algemeen		Toelichting
SE 1		
Leerjaar	6	Thema 1: Wisselende politiek in Oudheid en vroege Middeleeuwen (TV 2 + TV3)
Periode	11	
Exameneenheid	A, B, C, E	
SE/CE/Extra	SE	
Toetsvorm	Praktische Opdracht	Tijd voor Geschiedenis Tijdvak 2 en Tijdvak 3
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	5%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	
SE 2		
Leerjaar	6	Thema 2: De gelukkige stad: Antwerpen 1450 - 1585 (TV4 + TV5)
Periode	11	
Exameneenheid	A, B, C, E	
SE/CE/Extra	SE	
Toetsvorm	Praktische Opdracht	Tijd voor Geschiedenis Tijdvak 4 en Tijdvak 5
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	5%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	
SE 3		
Leerjaar	6	Tijdvak 1 tot en met tijdvak 6 + HC Steden en burgers in de Lage Landen (1050 - 1700)
Periode	11	
Exameneenheid	A, B, E	
SE/CE/Extra	SE + CE	
Toetsvorm	Schriftelijke toets	Tijd voor Geschiedenis Tijdvak 1 tot en met Tijdvak 6 + Historische Context Steden en Burgers in de Lage Landen (1050 - 1700)
Tijdsduur	90 minuten	
Weging	25%	
Herkansbaar	Ja	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 4

Leerjaar	6	Thema 3: Gevolgen van de Franse Revolutie (TV7 + TV8)
Periode	12	
Exameneenheid	A, B, C, E	
SE/CE/Extra	SE	Tijd voor Geschiedenis Tijdvak 7 en
Toetsvorm	Praktische opdracht	Tijdvak 8
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	5%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 5

Leerjaar	6	Thema 4: Revolutiejaar 1848 (TV 7 + 8 + 9)
Periode	12	
Exameneenheid	A, B, C, E	
SE/CE/Extra	SE	Tijd voor Geschiedenis Tijdvak 7 tot en met Tijdvak 9
Toetsvorm	Praktische opdracht	
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	5%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 6

Leerjaar	6	HC Verlichting + geschiedenis van de rechtsstaat en de parlementaire democratie
Periode	12	
Exameneenheid	A, B, D, E	
SE/CE/Extra	SE + CE	
Toetsvorm	Schriftelijke toets	Tijd voor Geschiedenis Rechtsstaat en democratie + Historische Context De Verlichting, 1650 - 1900
Tijdsduur	120 minuten	
Weging	25%	
Herkansbaar	Ja	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 7

Leerjaar	6	Thema 5: Duits-Chinese betrekkingen
Periode	13	(TV 6 t/m TV 9)
Exameneenheid	A, B, C, E	
SE/CE/Extra	SE	Tijd voor Geschiedenis Tijdvak 6 tot en
Toetsvorm	Praktische opdracht	met Tijdvak 9
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	5%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 8

Leerjaar	6	HC Duitsland 1918 - 1991 + HC China
Periode	13	1842 - 1901
Exameneenheid	A, B, D, E	
SE/CE/Extra	SE + CE	Tijd voor Geschiedenis Historische
Toetsvorm	Schriftelijke toets	Context Duitsland, 1918 - 1991 +
Tijdsduur	120 minuten	Historische Context China, 1842 - 1901
Weging	25%	
Herkansbaar	Ja	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

Godsdienst

Godsdienst dient voldoende te zijn afgesloten om deel te nemen aan het centraal examen.

Om een voldoende te behalen voor godsdienst moeten de leerlingen in het eindexamenjaar voor de gemaakte praktische opdrachten gemiddeld een 5,5 of hoger scoren. Als een leerling een gemiddeld cijfer van 5,4 of lager heeft, maakt hij of zij een vervangende opdracht. Het cijfer voor deze vervangende opdracht geldt als het nieuwe eindcijfer.

Algemeen		Toelichting
SE 1		
Leerjaar	6	De leerling verdiept zich in een eigen gekozen levensbeschouwelijk onderwerp en gebruikt verschillende bronnen als basis voor een verslag. <i>Competent in communicatie en dialoog</i> De leerling luistert naar visies van anderen, reflecteert daarop, verwoordt en verantwoordt de eigen visie tegenover anderen. <i>Hermeneutisch competent</i> De leerling kent, herkent en begrijpt visies op de mens, wereld en God en uitingen daarvan in levensbeschouwelijke tradities en weet deze te waarderen.
Periode	11	
Onderwerp	Eigen onderzoek	
SE/CE/Extra	N.v.t.	
Toetsvorm	Praktische opdracht	
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	40%	
Herkansbaar	Ja	
Hulpmiddelen	N.v.t.	
SE 2		
Leerjaar	6	De leerling verdiept zich in kunstuitingen vanuit verschillende levensbeschouwelijke stromingen en ontwerpt een eigen levensbeschouwelijk symbool <i>Esthetisch competent</i> De leerling verkent uitingen van levensbeschouwingen in cultuur en kunst, waardeert deze en kan zich daarin uitdrukken.
Periode	12	
Onderwerp	Mijn symbool	
SE/CE/Extra	N.v.t.	
Toetsvorm	Praktische opdracht	
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	30%	
Herkansbaar	Ja	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 3

Leerjaar	6	De leerling neemt deel aan een excursie naar een museum/religieus gebouw (per jaar verschillend) en maakt ter afronding een kort verslag.
Periode	13	
Onderwerp	Excursie	
SE/CE/Extra	N.v.t.	
Toetsvorm	Praktische opdracht	
Tijdsduur	N.v.t.	Alle informatie over deze opdracht wordt via Teams met de leerlingen gedeeld.
Weging	30%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

Informatica vwo

Alle eenheden volgens het schoolexamenprogramma vindt u in het onderstaande PTA.

Alle handelingsdelen dienen "Naar Behoren" te worden afgesloten.
Aanvullende informatie over de eisen waaraan PO's en HD's dienen te voldoen ontvangt de leerling van de vakdocent.

Het Schoolexamen bestaat uit 6 opdrachten (ook wel 'challenges' genoemd).

Elke opdracht bevat een aantal onderdelen van domein A.

De opdrachten bevatten gezamenlijk alle onderdelen van domeinen B t/m F.

De opdrachten bevatten gezamenlijk alle onderdelen van één domein uit G t/m N en één domein uit O t/m R.

De exacte invulling en samenstelling van de opdrachten gaat in overleg en kan verschillen per leerling. Voor elke kandidaat komen aan de orde:

Vaardigheden, Grondslagen, Informatie, Programmeren, Architectuur, Interactie zoals deze in het nieuwe examenprogramma zijn omschreven.

Dit wordt vertaald naar opdrachten over de werking van de computer, netwerken, internet, programmeren, security, algoritmen, html&css, databases.

Verder kan uit de volgende keuzethema's gekozen worden, waarbij niet alle keuzethema's aangeboden worden: Algoritmie, Databases, Netwerken, Security, Maatschappelijke en individuele invloed van informatica. In overleg en rekening houdend met de interesse van de kandidaat wordt een onderwerp gekozen.

Algemeen		Toelichting
SE 1 (SE-PO1)		
Leerjaar	4	HTML, CSS, Design, Portfolio website
Periode	2	
Exameneenheid	A, C, F	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	Praktische opdracht	
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	10%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 2 (SE-PO2)

Leerjaar	4	Presentatie over decompositie en security
Periode	3	
Examineenheid	A, C, E, F	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	Praktische opdracht	
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	10%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 3 (SE-PO3)

Leerjaar	4	Programmeren en Algoritmen
Periode	4	
Examineenheid	A, B, D	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	Praktische opdracht	
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	10%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 4 (SE-PO4)

Leerjaar	4	Datastructuren en objecten
Periode	5	
Exameneenheid	A, B	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	Praktische opdracht	
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	10%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 5 (SE-PO5)

Leerjaar	5	GAME development
Periode	7	
Exameneenheid	A, D	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	Praktische opdracht	
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	10%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 6 (SE-PO6)

Leerjaar	5	Eigen GAME design
Periode	8	
Exameneenheid	A, F	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	Praktische opdracht	
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	10%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 7 (SE-PO7)

Leerjaar	5	Databases SQL
Periode	9	
Exameneenheid	A, B, H	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	Praktische opdracht	
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	10%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 8 (SE-PO8)

Leerjaar	5	Databases NO-SQL
Periode	10	
Exameneenheid	A, B, H	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	Praktische opdracht	
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	10%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 9 (SE-PO9)

Leerjaar	6	Opdracht 9: keuzeopdracht o.b.v. trends
Periode	12	en eigen interesse
Exameneenheid	Keuze uit keuzethema	
	G t/m N	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	Praktische opdracht	
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	10%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 10 (SE-PO10)

Leerjaar	6	Opdracht 10; specialisatieopdracht
Periode	14	o.b.v. eigen interesse
Exameneenheid	Keuze uit keuzethema O t/m R	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	Praktische opdracht	
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	10%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

Kunst beeldende vorming (KUBV)

Algemeen		Toelichting
SE 1		
Leerjaar	6	De leerling maakt een beeldend werk op basis van: <ul style="list-style-type: none"> ☐ Een (kunst) invalshoek naar keuze en ☐ N.a.v. het thema: Kunst en Beroep of Kunst en Leven. ☐ Opgedane theoretische kennis en vaardigheden uit leerjaar 4 en 5.
Periode	11	
Exameneenheid	B, C	
SE/CE/Extra	SE	
Toetsvorm	Praktische opdracht	
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	30%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	
		Richtlijnen hiervoor staan in de Quest.
SE 2		
Leerjaar	6	Theorie: In deze periode wordt (een deel van) de theorie uit leerjaar 4 en 5 getoetst. Onderwerpen: <ul style="list-style-type: none"> ☐ Cultuur van de kerk ☐ Burgercultuur ☐ Cultuur van het Moderne ☐ Massacultuur Praktijk: De leerling start met onderzoek naar een kunstvorm, kunstenaar of beeldend werk in relatie tot de examenstof en de theorie, uitgaande van een probleemstelling. Dit onderzoek is de basis voor het Meesterwerk en wordt als praktische opdracht in SE3 beoordeeld.
Periode	12	
Exameneenheid	A1, A2	
SE/CE/Extra	SE	
Toetsvorm	Schriftelijke toets	
Tijdsduur	60 minuten	
Weging	30%	
Herkansbaar	Ja	
Hulpmiddelen	N.v.t.	
		Richtlijnen hiervoor staan in de Quest.

SE 3

Leerjaar	6	Praktijk:
Periode	13	De leerling maakt een Meesterwerk op
Exameneenheid	B	basis van:
SE/CE/Extra	SE	☐ Het onderzoek uit periode 2
Toetsvorm	Praktische opdracht	☐ Opgedane theoretische kennis
Tijdsduur	N.v.t.	en vaardigheden uit leerjaar 4
Weging	40%	en 5.
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	Richtlijnen hiervoor staan in de Quest.

Lichamelijke Opvoeding

Het examen bestaat alleen uit een Schoolexamen (SE).

Het examenprogramma bestaat uit de volgende domeinen:

Domein A Vaardigheden

Domein B Bewegen

Domein C Bewegen en regelen

Domein D Bewegen en gezondheid Domein

E Bewegen en samenleving.

Het vak LO telt mee voor het examen vwo.

Dat wil zeggen dat alle resultaten van de praktische opdrachten die je in het eindexamenjaar behaalt tijdens de lessen LO, sportoriëntatie, sportdagen of afsluitmomenten, meetellen in de eindbeoordeling.

Wanneer je aan onderstaande voorwaarden voldoet, dan zal de eindbeoordeling met een voldoende of goed worden beoordeeld.

1. Actieve deelname
2. Werkhouding
3. Omgang met klasgenoten en docent
4. Houden aan afspraken

Beoordeling:

Op de website van het HVC vindt je een uitgebreide toelichting over de beoordeling middels een RUBRIC voor het vak LO.

Het gemiddelde van al de behaalde cijfers wordt uiteindelijk omgezet in een letter.

Hierbij is:

O = 5,4 of minder

V = 5,5-7,4

G = 7,5 of meer

In het examenreglement staat dat je minimaal een V moet halen op je eindlijst voor het vak LO. Is de beoordeling een O, dan kun je je diploma niet in ontvangst nemen wanneer je in een examenklas zit. Dus wanneer je op je SE-eindlijst een O krijgt moet je in overleg met je LO docent om te zien hoe je er alsnog een V of G van kan maken.

SE 1 (SE-PO1)

Leerjaar	6	Slag en loopspelen, vast onderdeel:
Periode	12 en 13	softbal
Exameneenheid	A, B	
SE/CE/Extra	SE	
Toetsvorm	Praktische opdracht	
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	25%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 2 (SE-PO2)

Leerjaar	6	Doelspelen binnen/buiten. Keuze uit
Periode	12 en 13	de doelspelen: Hockey, voetbal,
Exameneenheid	A, B, C	american football, handbal, basketbal,
SE/CE/Extra	SE	hakobal
Toetsvorm	Praktische opdracht	
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	25%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 3 (SE-PO3)

Leerjaar	6	Terugslag spelen. Keuze uit: Volleybal,
Periode	12 en 13	short tennis, badminton
Exameneenheid	A, B, C	
SE/CE/Extra	SE	
Toetsvorm	Praktische opdracht	
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	25%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 4 (SE-PO4)

Leerjaar	6	Keuzemomenten: Verplicht onderdeel crossfit, verder keuze uit: turnen, atletiek, zelfverdediging en bewegen op muziek.
Periode	14	
Exameneenheid	A, B, D, E	
SE/CE/Extra	SE	
Toetsvorm	Praktische opdracht	
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	25%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

Loopbaanoriëntatie en begeleiding

Algemeen		Toelichting
SE 1		
Leerjaar	6	Je maakt een LOB-portfolio met tenminste de volgende onderdelen: <ul style="list-style-type: none"> ☐ Verslag van een open dag ☐ Verslag van een gesprek met je decaan ☐ Een CV ☐ Verslag van een keuze activiteit uit de LOB quest
Periode	13	
Exameneenheid	N.v.t.	
SE/CE/Extra	SE	
Toetsvorm	Handelingsdeel	
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	Nb/nnb	
Herkansbaar	Nee	

Maatschappijleer

Algemeen		Toelichting
SE 1		
Leerjaar	4	Je kan de grondbeginselen van de rechtsstaat benoemen en toepassen op actuele casuïstiek in binnen- en buitenland. De stof is te vinden in de quest in Wikiwijs.
Periode	1	
Exameneenheid	B1, B2, B3	
SE/CE/Extra	SE	
Toetsvorm	Schriftelijke toets	
Tijdsduur	60 minuten	
Weging	25%	
Herkansbaar	Ja	
Hulpmiddelen	N.v.t.	
SE 2		
Leerjaar	4	Je kunt uitleggen hoe de structuur van de Nederlandse democratie eruit ziet. Je kunt de structuur van de verschillende bestuursniveaus van de Nederlandse representatieve democratie uitleggen. Je kunt de dilemma's benoemen die komen kijken bij het Nederlands parlementair systeem. Je kunt de structuur van de Europese Unie benoemen en de gevolgen hiervan voor burgers van de EU. De stof is te vinden in de quest in Wikiwijs.
Periode	2	
Exameneenheid	C1, C2, C3	
SE/CE/Extra	SE	
Toetsvorm	Praktische opdracht	
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	25%	
Herkansbaar	Ja	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 3

Leerjaar	4	Je kunt benoemen hoe de verzorgingsstaat tot stand is gekomen en welke kenmerken hierbij passen.
Periode	3	
Exameneenheid	D1, D2, D3, D4	
SE/CE/Extra	SE	
Toetsvorm	Praktische opdracht	Je kunt aangeven wat de rol van de politiek is in de praktijk van de verzorgingsstaat.
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	25%	
Herkansbaar	Ja	
Hulpmiddelen	N.v.t.	Je kunt de verschillende modellen van de verzorgingsstaat benoemen en vergelijken met de Nederlandse verzorgingsstaat.

De stof is te vinden in de quest in Wikiwijs.

SE 4

Leerjaar	4	Je kunt benoemen waarom Nederland een pluriforme samenleving is en hierbij de historische context gebruiken om dit te verklaren.
Periode	4	
Exameneenheid	E1, E2, E3, E4	
SE/CE/Extra	SE	
Toetsvorm	Praktische opdracht	
Tijdsduur	N.v.t.	Je kunt een koppeling maken tussen de pluriforme samenleving en de politiek op landelijk en op Europees niveau.
Weging	25%	
Herkansbaar	Ja	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

De stof is te vinden in de quest in Wikiwijs.

Maatschappijwetenschappen

Alle eenheden volgens het schoolexamenprogramma vindt u in het onderstaande PTA.

Alle handelingsdelen dienen "Naar Behoren" te worden afgesloten.

Aanvullende informatie over de eisen waaraan PO's en HD's dienen te voldoen ontvangt de leerling van de vakdocent.

Methode: Seneca versie 2

Het examenprogramma bestaat uit de volgende domeinen:

Domein A Vaardigheden

Domein B Vorming (binnen een specifieke context)

Domein C Verhouding (binnen een specifieke context)

Domein D Binding (binnen een specifieke context)

Domein E Verandering (binnen een specifieke context)

Domein F Analyse van een sociale actualiteit

Domein G Analyse van een politieke actualiteit (binnen een specifieke context)

Het centraal examen

Het centraal examen heeft betrekking op de domeinen B1, B2 en B3, C, D, E in combinatie met domein A.

Het schoolexamen

Het schoolexamen heeft betrekking op:

- Domein B, Domein F en domein G in combinatie met domein A;
- indien het bevoegd gezag daarvoor kiest: ook een of meer domeinen of subdomeinen waarop het centraal examen betrekking heeft;
- indien het bevoegd gezag daarvoor kiest: andere vakonderdelen, die per kandidaat kunnen verschillen.

Zie: [https://www.examenblad.nl/examenstof/syllabus-](https://www.examenblad.nl/examenstof/syllabus-maatschappijwetenschappen-15/2024/vwo/f=/maatschappijwetenschappen_vwo_2024_versie_2.pdf)

[maatschappijwetenschappen-](https://www.examenblad.nl/examenstof/syllabus-maatschappijwetenschappen-15/2024/vwo/f=/maatschappijwetenschappen_vwo_2024_versie_2.pdf)

[15/2024/vwo/f=/maatschappijwetenschappen_vwo_2024_versie_2.pdf](https://www.examenblad.nl/examenstof/syllabus-maatschappijwetenschappen-15/2024/vwo/f=/maatschappijwetenschappen_vwo_2024_versie_2.pdf)

Algemeen		Toelichting
SE 1		
Leerjaar	4	SE: Vorming, onderzoek vaardigheden en bijlage 5 en kernconcepten domein E (19&20)
Periode	5	
Exameneenheid	A, B, E en bijlage 5	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	Schriftelijke toets	
Tijdsduur	50 minuten	
Weging	5%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	
SE 2		
Leerjaar	5	SE Verandering (19-20-21); onderzoek vaardigheden en bijlage 5
Periode	8	
Exameneenheid	A, E en bijlage 5	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	Schriftelijke toets	
Tijdsduur	50 minuten	
Weging	10%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	
SE 3		
Leerjaar	5	SE Verhouding, onderzoek vaardigheden en bijlage 5
Periode	10	
Exameneenheid	A, C en bijlage 5	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	Schriftelijke toets	
Tijdsduur	100 minuten	
Weging	10%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 4

Leerjaar	6	SE Binding, Vorming, onderzoek
Periode	11	vaardigheden en bijlage 5
Exameneenheid	A, B, D en bijlage 5	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	Schriftelijke toets	
Tijdsduur	100 minuten	
Weging	20%	
Herkansbaar	Ja	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 5

Leerjaar	6	SE
Periode	12	Vorming/verandering/verhouding/bijlage
Exameneenheid	A, B, C, E, bijlage 5	5 en onderzoek vaardigheden
SE/CE	SE	
Toetsvorm	Schriftelijke toets	
Tijdsduur	100 minuten	
Weging	20%	
Herkansbaar	Ja	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 6

Leerjaar	6	SE
Periode	13	Vorming/verandering/verhouding/bijlage
Exameneenheid	A t/m E, bijlage 5	5 en onderzoek vaardigheden
SE/CE	SE	
Toetsvorm	Schriftelijke toets	
Tijdsduur	150 minuten	
Weging	25%	
Herkansbaar	Ja	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 7 (SE-PO1)

Leerjaar	5	Praktische opdracht 1. Onderzoek vaardigheden. Uitvoeren van onderzoek
Periode	6 tot 9	
Examineenheid	A, F en G	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	Praktische opdracht	
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	5%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 8 (SE-PO2)

Leerjaar	5	Praktische opdracht 2: Internationale betrekkingen/relaties Groepsopdracht
Periode	9 tot 10	
Examineenheid	A, C, F, G	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	Praktische opdracht	
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	5%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

Natuurkunde

Algemeen		Toelichting	
SE 1			
Leerjaar	6	Je maakt een praktische opdracht over een modelstudie.	
Periode	11		
Exameneenheid	A & I	De stof is te vinden in de NOVA-natuurkunde lesboeken Jaar 4, 5 en 6 en in de opdracht.	
SE/CE/Extra	SE + CE		
Toetsvorm	Praktische opdracht		
Tijdsduur	60 minuten		
Weging	30%		
Herkansbaar	Nee		
Hulpmiddelen	BINAS, normale rekenmachine		
SE 2			
Leerjaar	6		Je maakt een schriftelijke toets over het onderwerp "Geofysica"
Periode	12		
Exameneenheid	A & G2	De stof is te vinden in de NOVA-natuurkunde lesboeken Jaar 4, 5 en 6.	
SE/CE/Extra	SE + CE		
Toetsvorm	Schriftelijke toets		
Tijdsduur	60 min		
Weging	35%		
Herkansbaar	Ja		
Hulpmiddelen	BINAS, normale rekenmachine		
SE 3			
Leerjaar	6		Je maakt een schriftelijke toets over het onderwerp "Straling en materie"
Periode	13		
Exameneenheid	A & E	De stof is te vinden in de NOVA-natuurkunde lesboeken Jaar 4, 5 en 6.	
SE/CE/Extra	SE + CE		
Toetsvorm	Schriftelijke toets		
Tijdsduur	120 min		
Weging	35%		
Herkansbaar	Ja		
Hulpmiddelen	BINAS, normale rekenmachine		

Nederlands

Algemeen		Toelichting
SE 1		
Leerjaar	6	Gedocumenteerde schrijfoopdracht: beschouwing
Periode	11	
Exameneenheid	A, C, D	Alle informatie hierover vind je in de quest.
SE/CE/Extra	SE	
Toetsvorm	Schriftelijke toets	
Tijdsduur	120 minuten	
Weging	30%	
Herkansbaar	Ja	
Hulpmiddelen	Door leerling geschreven inleiding + feedback docent	
SE 2		
Leerjaar	6	Debat over een maatschappelijk onderwerp, gerelateerd aan het schoolvak Nederlands.
Periode	12	
Exameneenheid	B, D, F	Alle informatie hierover vind je in de quest.
SE/CE/Extra	SE	
Toetsvorm	Mondeling	
Tijdsduur	30 minuten	
Weging	35%	
Herkansbaar	Ja	
Hulpmiddelen	Spiekbrief in steekwoorden	
SE 3		
Leerjaar	4	Mondeling literatuur: Deelname aan een leeskring over 12 gelezen werken, waarvan minimaal 3 historische werken van vóór 1880.
Periode	13	
Exameneenheid	B, E	Alle informatie hierover vind je in de quest.
SE/CE/Extra	SE	
Toetsvorm	Mondeling	
Tijdsduur	30 minuten	
Weging	35%	
Herkansbaar	Ja	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

Natuur Leven en Technologie

Alle eenheden volgens het schoolexamenprogramma vindt u in het onderstaande PTA.

Alle handelingsdelen dienen "Naar Behoren" te worden afgesloten.
Aanvullende informatie over de eisen waaraan PO's en HD's dienen te voldoen ontvangt de leerling van de vakdocent.

Het Schoolexamen (SE) bestaat uit:

8 Modules elk met eigen eisen

1 Eindopdracht

Verder moeten de logboekregistraties in alle modules als "naar behoren" beoordeeld zijn.

Leerlingen die met een havo-diploma met daarin NLT instromen, ontvangen een vrijstelling voor het programma uit 4-vwo.

Algemeen		Toelichting
SE 1 (SE-1a)		
Leerjaar	4	Je maakt een dossier over het thema 'Forensisch onderzoek'.
Periode	2	
Examineenheid	A, B, E, F	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	Praktische opdracht	
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	5%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	
SE 2 (SE-1b)		
Leerjaar	4	Je maakt een schriftelijke toets over het thema 'Forensisch onderzoek'.
Periode	2	
Examineenheid	A, B, E, F	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	Schriftelijke toets	
Tijdsduur	50 minuten	
Weging	5%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 3 (SE-2)

Leerjaar	4	Je maakt een presentatie over het thema 'Rijden onder invloed'.
Periode	3	
Exameneenheid	A, B, C, D	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	Praktische opdracht	
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	10%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 4 (SE-3a)

Leerjaar	4	Je maakt een presentatie over het thema 'Ruimte voor de rivier'.
Periode	4	
Exameneenheid	A, B, D, F	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	Praktische opdracht	
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	5%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 5 (SE-3b)

Leerjaar	4	Je maakt een schriftelijke toets over het thema 'Ruimte voor de rivier'.
Periode	4	
Exameneenheid	A, B, C, D	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	Schriftelijke toets	
Tijdsduur	50 minuten	
Weging	5%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 6 (SE-4)

Leerjaar	5	Je maakt een schriftelijke toets over het thema 'Moleculaire Gastronomie.
Periode	7	
Exameneenheid	A, B, D, F	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	Schriftelijke toets	
Tijdsduur	50 minuten	
Weging	10%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 7 (SE 5a)

Leerjaar	5	Je maakt praktische opdracht I over het thema 'Dynamische modellen'.
Periode	7	
Exameneenheid	A, B, E, F	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	Praktische opdracht	
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	3%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 8 (SE 5b)

Leerjaar	5	Je maakt praktische opdracht II over het thema 'Dynamische modellen'.
Periode	7	
Exameneenheid	A, B, E, F	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	Praktische opdracht	
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	3%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 9 (SE-5c)

Leerjaar	5	Je maakt een schriftelijke toets over het thema 'Dynamische modellen'.
Periode	7	
Exameneenheid	A, B, C, D	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	Schriftelijke toets	
Tijdsduur	50 minuten	
Weging	4%	
Herkansbaar	Ja	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 10 (SE-6)

Leerjaar	5	Je maakt een schriftelijke toets over meten aan melkwegstelsels
Periode	7	
Exameneenheid	A, B, C, F	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	Schriftelijke toets	
Tijdsduur	50 minuten	
Weging	10%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 11 (SE-7a)

Leerjaar	5	Je maakt een verslag van een practicum over Brandstof voor het leven
Periode	10	
Exameneenheid	A, B, D, F	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	Praktische opdracht	
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	5%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 12 (SE-7b)

Leerjaar	5	Je maakt een schriftelijke toets over Brandstof voor het leven
Periode	10	
Exameneenheid	A, B, D, F	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	Schriftelijke toets	
Tijdsduur	50 minuten	
Weging	5%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 13 (SE-8)

Leerjaar	6	Medicijnen: van molecuul tot mens
Periode	12	
Exameneenheid	A, B, D	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	Schriftelijke toets	
Tijdsduur	50 minuten	
Weging	12,5%	
Herkansbaar	Ja	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

SE 14 (SE-9)

Leerjaar	6	Je maakt en schriftelijk verslag en geeft een mondelinge presentatie van veld- of experimenteel onderzoek of van een ontwerp
Periode	14	
Exameneenheid	A	
SE/CE	SE	
Toetsvorm	Praktische opdracht	
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	17,5%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

Profielwerkstuk

1. Tot het SE vwo behoort ook het maken van een Profielwerkstuk (PWS). Dit is een werkstuk waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen bij het doen van een eigen onderzoek en de verslaglegging hiervan. Het vormt hiermee het logische eindpunt van de wetenschapsleerlijn.
2. Het onderwerp van het PWS moet betrekking hebben op een van de examenvakken.
3. Het PWS moet in het laatste schooljaar worden gemaakt. Een leerling moet ten minste 80 SLU aan dit werkstuk besteden. Het PWS maakt onderdeel uit van het combinatiecijfer (maatschappijleer, culturele en kunstzinnige vorming en het profielwerkstuk). De weging is 33,3%. De titel van het werkstuk wordt op de examencijferlijst vermeld.
4. Het PWS wordt gemaakt in groepjes van twee leerlingen.
5. Voor de zomervakantie zullen de leerlingen aan een docent worden gekoppeld die hen tijdens de rest van het traject zal begeleiden. Zij worden geacht om minstens éénmaal een gesprek te hebben gehad met hun begeleider, voordat zij plaatsnemen in 6-vwo.
6. In de eerste maanden van 6-vwo moet veel energie in het PWS worden gestoken. Van de leerlingen wordt verwacht dat zij zelf regelmatig contact met hun begeleider zoeken. Het opzetten en het uitvoeren van het onderzoek en de verslaglegging hiervan zijn de punten waarop de beoordeling plaatsvindt.
7. In december van het laatste leerjaar (6-vwo) moet het PWS bij de begeleidende docent worden ingeleverd, in fysieke vorm. Begeleider en een gekoppelde tweede lezer bepalen samen het cijfer. Bij onenigheid kan er met wederzijds goedvinden besloten worden te middelen. In een uiterst geval kan er een beroep worden gedaan op het bevoegd gezag.
8. Indien het cijfer van het werkstuk lager is dan een vier, moet de leerling het PWS of delen daarvan overdoen. Bij een cijfer lager dan vier kan een leerling niet zijn diploma halen.

Algemeen		Toelichting
SE 1		
Leerjaar	6	De handleiding voor het maken van een profielwerkstuk is te vinden via de quest.
Periode	N.v.t.	
Exameneenheid	N.v.t.	
SE/CE/Extra	SE	
Toetsvorm	Praktische opdracht	
Tijdsduur	80 uur	
Weging	33,3% van het combinatiecijfer	
Herkansbaar	Ja	
Hulpmiddelen	N.v.t.	

Scheikunde

Algemeen		Toelichting
SE 1		
Leerjaar	6	Je maakt een toets over aspecten uit de hoofdstukken van VWO 4 & 5 + het hoofdstuk over materialen van VWO 6
Periode	12	
Examineenheid	Domein: A t/m C	De stof is te vinden in de NOVA scheikunde lesboeken Jaar 4, 5 en 6.
SE/CE/Extra	SE + CE	
Toetsvorm	Schriftelijke toets	
Tijdsduur	120 minuten	
Weging	40%	
Herkansbaar	Ja	
Hulpmiddelen	BINAS, rekenmachine	
SE 2		
Leerjaar	6	Je hebt een mondeling over analysetechnieken, chemie van het leven & industriële chemie.
Periode	13	
Examineenheid	Domein: A, B, E, F, G	De stof is te vinden in de NOVA scheikunde lesboeken Jaar 4, 5 en 6.
SE/CE/Extra	SE + CE	
Toetsvorm	Mondeling	
Tijdsduur	20 minuten	
Weging	30%	
Herkansbaar	Ja	
Hulpmiddelen	BINAS	
SE 3		
Leerjaar	6	Je doet een experimenteel onderzoek en maakt hier een opdracht bij.
Periode	13	
Examineenheid	A, B, C, D	Hoe je te werk gaat bij een practicum is te vinden in de NOVA scheikunde lesboeken Jaar 4, 5 en 6.
SE/CE/Extra	SE + CE	
Toetsvorm	Praktische opdracht	
Tijdsduur	120 minuten	
Weging	30%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	BINAS rekenmachine	

Spaans

Algemeen		Toelichting
SE1		
Leerjaar	6	Schrijfvaardigheid
Periode	11	Je kunt een verslag schrijven in het Spaans op ERK B1 niveau over een Spaans onderwerp m.b.t. politiek, cultuur, geschiedenis etc.
Exameneenheid	K: 1, 2, 3, 7	
SE/CE/Extra	SE	
Toetsvorm	Schriftelijke toets	
Tijdsduur	120 minuten	
Weging	25%	
Herkansbaar	Ja	
Hulpmiddelen	Woordenboeken (Ne/Sp, Sp/Ne, Ne/Ne)	
SE 2		
Leerjaar	6	Literatuur
Periode	12	Voortbouwend leesdossier (*1): gebaseerd op boeken, teksten en gedichten op ERK B1/B2 niveau in het Spaans
Exameneenheid	K:1, 2, 3, 4 V:1, 3	
SE/CE/Extra	SE	
Toetsvorm	Mondeling	
Tijdsduur	15 minuten	- 3 boeken op ERK B2 niveau
Weging	25%	- 4 teksten op ERK B2 niveau
Herkansbaar	Ja	- 4 gedichten op ERK B2 niveau.
Hulpmiddelen	Woordenboeken (Ne/Sp, Sp/Ne, Ne/Ne)	De vragen over deze werken zijn in het Spaans en moeten in het Spaans worden beantwoord.

SE 3

Leerjaar	6	Luistervaardigheid
Periode	13	Kijk/Luistertoets
Exameneenheid	K: 1, 2, 3, 5 V: 3	
SE/CE/Extra	SE	
Toetsvorm	Schriftelijke toets	
Tijdsduur	120 minuten	
Weging	25%	
Herkansbaar	Nee	
Hulpmiddelen	iPad en oortjes	

SE 4

Leerjaar	6	Spreken
Periode	13	Je kunt een presentatie geven in het Spaans op ERK B1+ niveau over een onderwerp gericht op Spanje.
Exameneenheid	K: 1, 2, 3, 6	(Bijvoorbeeld over literatuur, cultuur, geschiedenis). Het onderwerp stel je vooraf vast met de docent.
SE/CE/Extra	SE	
Toetsvorm	Mondeling	
Tijdsduur	15 minuten	
Weging	25%	
Herkansbaar	Ja	
Hulpmiddelen	Keynote presentatie	

De bij (*1) genoemde boeken, teksten of gedichten worden gekozen vanaf een vooraf vastgestelde lijst met geschikte titels. Alleen na goedkeuring van de vakdocent kan van deze lijst worden afgeweken.

Wiskunde A

Algemeen		Toelichting
SE 1		
Leerjaar	6	Hoofdstuk K: Lineair programmeren
Periode	11	
Exameneenheid	F	Getal & Ruimte 12e Editie boek 2
SE/CE/Extra	SE	
Toetsvorm	Schriftelijke toets	
Tijdsduur	60 minuten	
Weging	20%	
Herkansbaar	Ja	
Hulpmiddelen	Grafische rekenmachine	
SE 2		
Leerjaar	6	Hoofdstuk 7: Statistiek met de computer
Periode	12	
Exameneenheid	E	
SE/CE/Extra	SE	Getal & Ruimte 12e Editie boek 2
Toetsvorm	Praktische opdracht	
Tijdsduur	N.v.t.	
Weging	30%	
Herkansbaar	Ja	
Hulpmiddelen	Statistiek software	
SE 3		
Leerjaar	6	Toets basisvaardigheden
Periode	13	
Exameneenheid	A	Hoofdstuk 1: Formules en grafieken
SE/CE/Extra	SE	Hoofdstuk 3: Rekenen en herleiden
Toetsvorm	Schriftelijke toets	Hoofdstuk 5: Machtsverbanden
Tijdsduur	120 minuten	Hoofdstuk 6: Kansrekening
Weging	50%	
Herkansbaar	Ja	Getal & Ruimte 12e Editie boek 1 en 2
Hulpmiddelen	Grafische rekenmachine	

Wiskunde B

Algemeen		Toelichting
SE 1		
Leerjaar	6	Toets basisvaardigheden
Periode	11	
Exameneenheid	A	Hoofdstuk 1: Functies en grafieken
SE/CE/Extra	SE	Hoofdstuk 2: De afgeleide functie
Toetsvorm	Schriftelijke toets	Hoofdstuk 4: Vergelijkingen en herleidingen
Tijdsduur	120 minuten	Hoofdstuk 5: Machten, exponenten en logaritmen
Weging	40%	
Herkansbaar	Ja	
Hulpmiddelen	Grafische rekenmachine	
		Getal & Ruimte 12e Editie boek 1 en 2
SE 2		
Leerjaar	6	Toets keuzeonderwerp:
Periode	12	
Exameneenheid	E1	Hoofdstuk K:
SE/CE/Extra	SE	Voortgezette integraalrekening
Toetsvorm	Schriftelijke toets	
Tijdsduur	90 minuten	Getal & Ruimte 12e Editie boek 3
Weging	20%	
Herkansbaar	Ja	
Hulpmiddelen	Grafische rekenmachine	
SE 3		
Leerjaar	6	Toets meetkundige berekeningen:
Periode	13	
Exameneenheid	F	Hoofdstuk 3: Meetkunde
SE/CE/Extra	SE	Hoofdstuk 7: Meetkunde met coördinaten
Toetsvorm	Schriftelijke toets	Hoofdstuk 10: Meetkunde met vectoren.
Tijdsduur	120 minuten	
Weging	40%	
Herkansbaar	Ja	
Hulpmiddelen	Grafische rekenmachine	Getal & Ruimte 12e Editie boek 1,2 en 3